

173. sz. Ajánlás

a tengerészek jóléti ellátásáról a tengeren és a kikötőben

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1987. szeptember 24-én hetvennegyedik ülészakára ült össze,

Emlékezve a tengerészek kikötői jóléti ellátásáról szóló 1936. évi, valamint a tengerészek jóléti ellátásáról szóló 1970. évi Ajánlás rendelkezéseire,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a tengerészeknek a tengeren és a kikötőkben nyújtott jóléti ellátásról, - amely kérdés az ülészak napirendjének második pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat a tengerészek jóléti ellátásáról szóló 1987. évi Egyezményt kiegészítő Ajánlásként adja közre,

a mai napon, 1987. október 8-án elfogadja az alábbi Ajánlást, amely „A tengerészek jóléti ellátásáról szóló 1987. évi Ajánlás” néven idézhető.

ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A jelen Ajánlás szempontjából:

- (a) "tengerész" — minden olyan személy, akit egy állami vagy magántulajdonban levő tengerjáró hajón — a hadihajók kivételével — foglalkoztatnak, bármilyen minőségben;
- (b) "jóléti létesítmények és szolgáltatások" — jóléti, kulturális, szórakoztató és információs létesítmények és szolgáltatások.

2. A halászhajó-tulajdonosok és a halászok érdekképviseleti szervezeteivel folytatott előzetes konzultációt követően az illetékes hatóságnak lehetőség szerint ki kell terjeszteni a jelen Ajánlás hatályát a kereskedelmi tengeri halászatra.

3 (1) A tagállamoknak intézkedéseket kell tenniük annak érdekében, hogy a kikötőben és a hajó fedélzetén is biztosítsák a tengerészek számára a megfelelő jóléti létesítményeket és szolgáltatásokat, valamint hogy a tengerészek hivatásuk gyakorlása során megfelelő védelemben részesüljenek.

(2) Az említett intézkedések megvalósítása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük a tengerészek biztonságára, egészségvédelemre és szabadidős tevékenységekre vonatkozó különleges igényeit, különös tekintettel a külföldi országokban és a háború sújtotta térségekben jelentkező igényekre.

4. A jóléti létesítmények és szolgáltatások felügyeletére vonatkozó megállapodásoknak rendelkezniük kell a tengerészek és hajótulajdonosok érdekképviseleti szervezeteinek közreműködéséről.

5. A jelen Ajánlás értelmében biztosított jóléti létesítményeket és szolgáltatásokat hozzáférhetővé kell tenni az összes tengerész számára, függetlenül a tengerészek nemzetiségétől, faji hovatartozásától, bőrszínétől, nemétől, vallásától, politikai

meggyőződéseitől vagy származásától, valamint függetlenül attól, melyik országban jegyezték be a tengerészeket foglalkoztató hajót.

6. A tagállamoknak együtt kell működniük egymással a tengerészek számára a hajó fedélzetén és a kikötőben biztosított jóléti ellátás elősegítésében. Az ilyen együttműködésnek többek között az alábbiakra kell kiterjednie:

- (a) az illetékes hatóságok közötti konzultációk, amelyek célja a tengerészeket kiszolgáló jóléti létesítmények és a jóléti szolgáltatások működtetése és továbbfejlesztése;
- (b) megállapodások az erőforrások összevonásáról és a nagy kikötőkben működő jóléti létesítmények közös fenntartásáról a felesleges párhuzamosságok elkerülésére;
- (c) nemzetközi sportrendezvények szervezése és a tengerészek ösztönzése a sporttevékenységben való részvételre;
- (d) nemzetközi szemináriumok szervezése a tengerészek jóléti ellátásáról a tengeren és a kikötőkben.

II. KIKÖTŐI JÓLÉTI LÉTESÍTMÉNYEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

7. (1) A tagállamoknak gondoskodniuk kell az ország egyes kikötőiben igényelt jóléti létesítményekről és szolgáltatásokról.

(2) A tagállamoknak a megfelelő kikötők meghatározása során ki kell kérniük a hajótulajdonosok és a tengerészek érdekképviselői szervezeteinek véleményét.

(3) Szükség van a jóléti létesítmények és szolgáltatások gyakori vizsgálatára; a vizsgálatok során meg kell győződni arról, hogy a létesítmények és a szolgáltatások megfelelnek a hajóipar műszaki, technológiai és egyéb fejlesztései nyomán átalakuló igényeknek.

8. (1) Az egyes országok gyakorlatának és körülményeinek megfelelően a jóléti létesítményekről és szolgáltatásokról az alábbi intézmények és szervezetek — külön-külön vagy együttesen — kötelesek gondoskodni:

- (a) állami hatóságok;
- (b) a hajótulajdonosok és a tengerészek szervezetei a kollektív szerződések vagy egyéb megállapodások alapján;
- (c) önkéntes szervezetek.

(2) Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy önkénteseken kívül teljes munkaidőben foglalkoztatott szakképzett személyek is részt vegyenek a tengerészek jóléti létesítményeinek és szolgáltatásainak működtetésében.

9.(1) A kikötőkben létre kell hozni a regionális és országos jóléti testületeket. Ezeknek a testületeknek többek között az alábbi feladatokat kell ellátniuk:

- (a) a mindenkori jóléti létesítmények ellenőrzése, további jóléti létesítmények iránti igények nyomon követése vagy a kihasználatlan létesítmények esetleges felszámolása;
- (b) a jóléti létesítményekért felelős személyek szakmai és egyéb támogatása és a felelősök közötti együttműködés elősegítése.

(2) A jóléti testületekben helyet kell kapniuk a hajótulajdonosok és a tengerészek érdekképviselői szervezetei, az illetékes hatóságok, valamint az önkéntes szervezetek és a szociális testületek képviselőinek.

(3) Szükség esetén a tengeri kikötőkkel rendelkező államok konzuljait és a külföldi jóléti szervezetek képviselőit is be kell vonni a kikötői, regionális és országos jóléti testületek munkájába; ennek során tiszteletben kell tartani az állam törvényeit és rendeleteit.

10 (1) A tagállamoknak gondoskodniuk kell a tengerészek jóléti létesítményeinek és szolgáltatásainak rendszeres és megfelelő pénzügyi támogatásáról.

(2) Az egyes országok belső feltételeinek és gyakorlatának megfelelően ezt a pénzügyi támogatást az alábbi egy vagy több forrásból kell biztosítani:

- (a) állami pénzalapok juttatásai;
- (b) áruszállítással kapcsolatos forrásokból származó adók és illetékek;
- (c) hajótulajdonosok, tengerészek vagy szervezeteik önkéntes befizetései;
- (d) egyéb forrásokból származó önkéntes hozzájárulások.

(3) A kivetett jóléti adókat, illetékeket és különleges járulékokat csak arra a célra lehet felhasználni, amely célból azokat beszedik.

11. Mindenütt, ahol erre igény van, gondoskodni kell a tengerészek számára megfelelő szállodákról és szállásokról. Gondoskodni kell az ilyen szállodák és szálláshelyek megfelelő felügyeletéről. A szálláshelyeknek ésszerű áron kell működniük; mindenütt, ahol ez szükséges és lehetséges, lehetővé kell tenni a tengerészek családjának elhelyezését.

12.(1) A kikötőkben létre kell hozni a szükséges jóléti és szórakoztató létesítményeket. Ezek a következők:

- (a) tárgyalók és pihenők, igény szerint;
- (b) sporttevékenységre és különböző rendezvények, többek között versenyek lebonyolítására alkalmas létesítmények;
- (c) oktatási létesítmények;
- (d) adott esetben vallási szertartások megrendezésére és egyéni meghallgatásra, illetve jogi tanácsadásra alkalmas helységek.

(2) Ezeket a létesítményeket úgy is lehet biztosítani, hogy a tengerészek mindenkori igényeinek megfelelően utóbbiak rendelkezésére bocsátják a nagyközönség számára készült létesítményeket.

13. Ott, ahol a különböző nemzetiségekhez tartozó tengerészek egy bizonyos kikötőben nagy számban igényelnek szállodákat, klubokat és sportlétesítményeket, a tengerészek származása szerinti ország vagy valamely olyan állam illetékes hatóságai, melynek felségjelzése alatt a hajó közlekedett, valamint az érintett nemzetközi szövetségek kötelesek felvenni a kapcsolatot és együttműködni az illető ország illetékes hatóságaival és testületeivel, valamint egymással az erőforrások összevonásában és a felesleges párhuzamos fejlesztések elkerülésében.

14. (1) A tengerészeket tájékoztatni kell az egyes kikötőkben a nagyközönség számára nyitott, valamint a kifejezetten a tengerészek számára létrehozott létesítményekről, többek között a közlekedési feltételekről, a jóléti, szórakoztató és oktatási létesítményekről, valamint az imaházakról.

(2) Az információ terjesztésének eszközei többek között a következők:

- (a) a parton és — a hajóskapitány előzetes hozzájárulásával — a fedélzeten olyan, az illető ország nyelvén készült olyan kiadványok terjesztése, amelyek egyértelmű és világos tájékoztatást nyújtanak az adott kikötőben vagy a következő kikötőben a tengerészek rendelkezésére álló létesítményekről; az ilyen kiadványoknak tartalmazniuk kell a város és a kikötő térképét;
- (b) a nagyobb kikötőkben a tengerészek számára jól megközelíthető információs irodák működtetése, ahol a megfelelően képzett személyek közvetlen magyarázattal és hasznos információkkal szolgálhatnak.

15. Gondoskodni kell olyan, mérsékelt áron igénybe vehető közlekedési lehetőségekről, amelyek a kikötő területén a tengerészek által jól megközelíthető helyekről eljuttatják a tengerészeket a város különböző részeibe.

16. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a kikötő területére lépő tengerészek időben tájékoztatást kapjanak

- (a) a rájuk leselkedő konkrét veszélyekről, betegségekről, illetve ezek elkerülésének eszközeiről;
- (b) a betegségekben szenvedő személyek mielőbbi orvosi ellátásának szükségességéről és az ilyen ellátást nyújtó legközelebbi intézményekről;
- (c) a kábítószeres és az alkohol fogyasztásával járó veszélyekről.

17. Meg kell tenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a tengerészek a kikötőben igénybe vehessék

- (a) a betegségek és sérülések esetén szükséges ambuláns kezelést;
- (b) szükség esetén a kórházi elhelyezést;
- (c) a fogorvosi ellátást, különös tekintettel a sürgős esetekre.

18. Az illetékes hatóságoknak mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a hajótulajdonosok és a tengerészek egy kikötőbe érkezés előtt tájékoztatást kapjanak az olyan törvényekről vagy vámelőírásokról, amelyeknek az esetleges megsértése személyi szabadságuk veszélyeztetésével járhat.

19. A kikötő területén és a bevezető utakon az illetékes hatóságok kötelesek gondoskodni a megfelelő világításról és jelzőtáblákról, valamint a tengerészek védelméről gondoskodni hivatott őrségről.

20.(1) A külföldi tengerészek védelmében intézkedéseket kell tenni

- (a) konzuljaikkal való egyszerűbb kapcsolatfelvétellel;
- (b) a konzulátusok és a helyi vagy országos hatóságok közötti hatékony együttműködésre.

(2) Amennyiben egy tengerészt bármely ok miatt fogva tartanak egy tagállam területén, az illetékes hatóság a tengerész kérésére köteles haladéktalanul tájékoztatni azon állam illetékes hatóságait, melynek felségjelzése alatt a hajó közlekedett, illetve a tengerész állampolgársága szerinti állam hatóságait. Az illetékes hatóság köteles azonnal tájékoztatni a tengerészt, hogy jogában áll igényelni ezt az intézkedést. A tengerész állampolgársága szerint illetékes állam köteles azonnal értesíteni a tengerész legközelebbi hozzátartozóit. Amennyiben egy tengerészt internálnak, a tagállamnak lehetővé kell tennie, hogy az ilyen államok konzuli alkalmazottai haladéktalanul felvegyék a kapcsolatot a tengerésszel és elzárásának ideje alatt rendszeresen látogassák a tengerészt.

(3) Egy fogva tartott tengerész ügyét sürgősséggel, a vonatkozó eljárásjogi előírásoknak megfelelően kell tárgyalni; azon állam illetékes hatóságait, melynek felségjelzése alatt a hajó közlekedett, és a tengerész állampolgársága szerint illetékes állam hatóságait folyamatosan tájékoztatni kell az ügy fejleményeiről.

21.(1) A külföldi kikötőben várakozni kényszerülő tengerészeknek repatriálásukig meg kell adni minden lehetséges gyakorlati segítséget.

(2) A tengerészek repatriálásában előforduló késedelem esetén az illetékes hatóságnak haladéktalanul tájékoztatnia kell azon állam konzulátusát, melynek felségjelzése alatt a hajó közlekedett, vagy helyi képviselőjét.

22. A tagállamoknak szükség esetén intézkedéseket kell tenniük annak érdekében, hogy megvédjék a területi vizeiken tartózkodó és különösen a kikötők felé tartó hajókat a külső támadástól és más törvénytelen cselekményektől.

III. JÓLÉTI LÉTESÍTMÉNYEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK A TENGEREN

23. (1) A hajó fedélzetén gondoskodni kell a tengerészeket kiszolgáló jóléti létesítményekről és a megfelelő ellátásokról. Az ellátásoknak lehetőség szerint tartalmazniuk kell az alábbiakat:

- (a) TV és rádió programok vételi lehetősége;
- (b) filmek és videó-vetítések; a hajón az utazás időtartamára elegendő készletet kell felhalmozni az ilyen filmekből és programokból, illetve megfelelő időközönként gondoskodni kell ezek cseréjéről;
- (c) sportfelszerelések, többek között erőfejlesztő eszközök, asztali játékok, táblajátékok;
- (d) lehetőség szerint uszoda;
- (e) egy szakirodalommal és egyéb könyvekkel ellátott könyvtár; a hajón az utazás időtartamára elegendő készletet kell felhalmozni az ilyen könyvekből, illetve megfelelő időközönként gondoskodni kell ezek cseréjéről;
- (f) szórakoztató kézimunka és barkácsolási lehetőségek.

(2) Lehetőség szerint mérlegelni kell a tengerészeket kiszolgáló bárók létesítését a hajó fedélzetén, kivéve azokat az eseteket, amikor ez ellentétes az állami előírásokkal, illetve a vallási vagy társadalmi szokásokkal.

24. A tengerészek szakképzési rendszereinek adott esetben tartalmazniuk kell a jóléti ellátásra, többek között az egészséget fenyegető veszélyekre vonatkozó tájékoztatást.

25. (1) A tengerészek számára lehetőség szerint — méltányos díj fejében — biztosítani kell a fedélzet-part viszonylatában működő távközlési eszközök igénybevételét.

(2) Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a lehető legmegbízhatóbb és leggyorsabb módon továbbítsák a tengerészek postáját. Erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a tengerészeket ne terhelje semmilyen többlet-postaköltség azokban az esetekben, amikor a tengerészek által nem befolyásolható körülmények miatt szükségessé válik a postai küldemények újracímzése.

26. (1) A vonatkozó hazai és nemzetközi törvények és rendeletek függvényében intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a tengerészek lehetőségek szerint rövid

időn belül engedélyt kapjanak házas társaik, hozzátartozóik és barátaik fogadására a kikötőben állomásozó hajó fedélzetén.

(2) Mérlegelni kell annak lehetőségét, hogy a házas társak egy-egy alkalommal elkísérhessék a tengerészeket. A házas társaknak ez esetben rendelkezniük kell balesetek és betegségek esetére érvényes biztosítással; a hajótulajdonosoknak meg kell adniuk minden segítséget az ilyen biztosítások igénybeviteléhez.

27. A kikötőben és a fedélzeten ezért felelős személyeknek gondoskodniuk kell arról, hogy a kikötőbe való megérkezést követően a tengerészek a lehető legrövidebb időn belül igénybe vehessék az őket megillető szabadságot.

IV. MEGTAKARÍTÁSOK ÉS A KERESETEK ÁTUTALÁSA

28. Annak érdekében, hogy a tengerészek segítséget kapjanak a megtakarításra és a megtakarítások átutalására családtagjaiknak,

- (a) szükség van a konzuli képviseletek, egyéb illetékes hatóságok, a hajóskapitányok, a hajótulajdonosok megbízottai vagy megbízható pénzügyintézmények támogatásával működtetett egyszerű, gyors és biztonságos rendszerre, amely lehetővé teszi, hogy a tengerészek, különösen egy külföldi országban tartózkodó vagy nem a hazájukban bejegyzett hajón szolgálatot teljesítő tengerészek letétbe helyezték vagy átutalják keresetüket vagy annak egy részét;
- (b) szükség van egy olyan rendszerre, amely lehetővé teszi, hogy a tengerészek a szerződés aláírásának idején vagy az út során rendelkezzenek keresetük egy részének rendszeres átutalásáról családtagjaiknak; indokolt az ilyen rendszer intézményesítése vagy általánosabbá tétele;
- (c) a pénzeszegeket időben kell átutalni közvetlenül a tengerészek által megjelölt személynek vagy személyeknek;
- (d) erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a tengerészek egy független visszaigazolást kapjanak, miszerint az általuk megnevezett személy átvette vagy személyek átvették a nekik szánt összeget.